

Publicerad: 2003-02-03

Från snusk till folksånger

GNESTA

Årets Gnestastämman bjöd på allt från snuskvisor och polskor till folksånger från Bulgarien.

→ **Gammeltjoa** blandades förtjänstfullt med sydliga tongångar från Stockholm?

Den 19:e Gnestastämman inleddes med en kurs i bondpolska.

Till toner från Ingemar Skoglunds nyckelharpa, visar Karin Hansen och Ellge Jakobsson hur en skön polska ska dansas. Partnerbyten, omdans med överdutt, tjohej och är du med på den? Helt knätofsfritt och inte en Bosse Larsson så långt ögat når. Men det går som en dans i alla fall.

Karin Biribakken, Eva Sjöström och Gittan Ericsson tar i från tårna.
Foto: John Henzlert.

En av huvudattraktionerna på årets stämman är en bulgarisk damkör. Sanningen är att Stockholms bulgariska damkör har nordiskt ursprung. Sångerna och stilen är däremot genuint bulgarisk. Och det är stor skillnad mot en traditionell acapellakör.

- Det är ett gammalt sätt att sjunga, mer från bröstet. Tonerna kommer stötvis och inte som i vanlig körsång då du glider upp och ner mellan tonerna, säger Eva Lagerheim.

- Du sjunger ut ordentligt så att det hörs lång väg. Det är en mer naturlig sång och barn brukar sjunga på det viset. Man stöter ut tonerna, det kallas Gloty-stöt, säger Annette Eriksson som är den enda Gnestabon i kören.

Innan varje stycke berättar Eva Lagerheim för åhörarna vad texten handlar om. Och visst är framförandet annorlunda mot vanlig körsång. Den största likheten är nog att även bulgarisk körsång sker i stämmor. Orden upprepas hela tiden i sångerna, ungefär som i en refräng. - Man sjunger på vokalerna. Texten är inte så betydelsefull. Orden används för att smycka melodin, säger Annette Eriksson.

Även Gnesta musikskola visar vad de går för. I trapphuset på Elektron lirar de yngre eleverna för nyanlända besökare.

Inne på stora scen framför musikskolegruppen: Liten fiol, mängder med bra folkmusik. På slutet river de av Äppelbo gänglätt, lika krutrökstung som smoke on the water.

Få kan med säkerhet svara på vad stycket heter. Men det finns troligen ingen i det här landet som inte känner igen det.

En entusiastisk publik börjar klappa takten. När sista tonen klingar ut möts spelmännen av en storm av applåder.

Till publikens förtjusning får de även en repris på ett nummer ur Gnestarevyn.

Jenny Brixmark uppbackad av orkestern: Maskrosdun och sumpgas, framför visan: spelmans-stämning.

Texten börjar oskyldigt med att Karin är ute i markerna och knallar.

Allt är under lång tid som det ska, förutom att katten envisas med att skita i lunden varje refräng.

Visans slut är dock så barnförbjuden att Mats Hammarlöf som spelar Hälletofflor, tvingas censurera genom att ta över sången. Den var Gnesta med på...